

# KVALITETSDEKLARATION

## Den svenska statsskulden

**Ämnesområde**

Offentlig ekonomi

**Statistikområde**

Statlig upplåning och statsskuld

**Produktkod**

OE0202

**Referenstid**

2024 månad

|                                                        |          |
|--------------------------------------------------------|----------|
| <b>Statistikens kvalitet .....</b>                     | <b>3</b> |
| 1 Relevans .....                                       | 3        |
| 1.1 Ändamål och informationsbehov .....                | 3        |
| 1.1.1 Statistikens ändamål .....                       | 3        |
| 1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov .....     | 3        |
| 1.2 Statistikens innehåll .....                        | 3        |
| 1.2.1 Objekt och population .....                      | 3        |
| 1.2.2 Variabler .....                                  | 3        |
| 1.2.3 Statistiska mått .....                           | 5        |
| 1.2.4 Redovisningsgrupper .....                        | 5        |
| 1.2.5 Referenstider .....                              | 5        |
| 2 Tillförlitlighet .....                               | 5        |
| 2.1 Tillförlitlighet totalt .....                      | 5        |
| 2.2 Osäkerhetskällor .....                             | 5        |
| 2.2.1 Urval .....                                      | 5        |
| 2.2.2 Ramtäckning .....                                | 5        |
| 2.2.3 Mätning .....                                    | 6        |
| 2.2.4 Bortfall .....                                   | 6        |
| 2.2.5 Bearbetning .....                                | 6        |
| 2.2.6 Modellantaganden .....                           | 6        |
| 2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig .....     | 6        |
| 3 Aktualitet och punktlighet .....                     | 6        |
| 3.1 Framställningstid .....                            | 6        |
| 3.2 Frekvens .....                                     | 6        |
| 3.3 Punktlighet .....                                  | 6        |
| 4 Tillgänglighet och tydlighet .....                   | 6        |
| 4.1 Tillgång till statistiken .....                    | 6        |
| 4.2 Möjlighet till ytterligare statistik .....         | 7        |
| 4.3 Presentation .....                                 | 7        |
| 4.4 Dokumentation .....                                | 7        |
| 5 Jämförbarhet och sam användbarhet .....              | 7        |
| 5.1 Jämförbarhet över tid .....                        | 7        |
| 5.2 Jämförbarhet mellan grupper .....                  | 7        |
| 5.3 Sam användbarhet i övrigt .....                    | 7        |
| 5.4 Numerisk överensstämmelse .....                    | 8        |
| <b>Allmänna uppgifter .....</b>                        | <b>8</b> |
| A Klassificeringen Sveriges officiella statistik ..... | 8        |
| B Sekretess och personuppgiftsbehandling .....         | 8        |
| C Bevarande och gallring .....                         | 8        |
| D Uppgiftsskyldighet .....                             | 8        |
| E EU-reglering och internationell rapportering .....   | 8        |
| F Historik .....                                       | 9        |
| G Kontaktuppgifter .....                               | 9        |

## Statistikens kvalitet

### 1 Relevans

Tydlig och transparent redovisning av statsskulden är viktig för förtroendet för staten som låntagare. Statsskuldens storlek och sammansättning ger en bild av statens finansiella ställning och strategin för den statliga upplåningen.

Det finns olika sätt att mäta statens skulder och finansiella ställning. Riksgälden redovisar statens okonsoliderade skuld. Där ingår alla lån som Riksgälden har tagit för statens räkning. Värderingen sker till nominellt slutvärde, det vill säga det belopp som staten betalar tillbaka när lånet förfaller. För realobligationer ingår upplupen inflationskompensation fram till värderingstidpunkten. Framtida inflation ingår inte. Skuld i utländsk valuta räknas om till svenska kronor med aktuella valutakurser.

#### 1.1 Ändamål och informationsbehov

##### 1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att visa hur statsskuldens storlek och sammansättning utvecklas över tiden. Mer detaljerad information om löptider och enskilda lån finns att tillgå på Riksgäldens hemsida [www.riksghalden.se](http://www.riksghalden.se).

##### 1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Redovisningen följer internationell praxis, bland annat regelverket för nationalräkenskaper ENS 2010 och protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott (Excessive Deficit Procedure, EDP, Maastrichtförordningen: Council Regulation (EC) No 479/2009).

Statistikanvändarna är framför allt aktörer på de finansiella marknaderna såsom ratinginstitut, bankanalytiker och investerare men även den bredare allmänheten har intresse av information om statens skuld och upplåning.

#### 1.2 Statistikens innehåll

Statistiken redovisar statens okonsoliderade bruttoskuld fördelad på olika typer av lån. Riksgälden lånar för statens räkning genom att sälja räntebärande värdepapper till investerare. Exempel på sådana värdepapper är statsobligationer och statsskuldväxlar.

##### 1.2.1 Objekt och population

Målpopulation är samtliga utestående lån som Riksgälden tagit upp för statens räkning. Detta stämmer väl med den intressepopulation som kan härledas ur statistikens ändamål och statistikanvändares informationsbehov.

##### 1.2.2 Variabler

Målvariablerna är de olika låneformerna som finns för att beskriva statsskulden. Observationsvariablerna överensstämmer med målvariablerna och inga övriga intressevariabler finns.

De viktigaste låneformerna är statsobligationer, inklusive reala statsobligationer, och statsskuldväxlar. Riksgälden tar även upp lån i utländsk valuta. I december 2021 förföll den sista premieobligationen. De sista kontona i Riksgäldsspar förföll under 2020.

Riksgälden använder derivat för att uppnå önskad löptid, mätt som duration, på skulden. Derivat används också för att styra hur stor del av skulden som ska vara i utländsk valuta.

Statistiken över statsskulden finns på aggregerad nivå i SCB:s tabell i [Statistikdatabasen](#) enligt variabler och definitioner nedan. En mer detaljerad redovisning finns i Riksgäldens månatliga rapport [Sveriges statsskuld och i tabell Statsskulden fördelad på marknader](#).

#### *Summa statsskuld*

Riksgäldens totala upplånade skuld enligt definitionen för Maastrichtskulden.

#### *Statsobligationer*

Den utestående stocken av statsobligationer, inklusive realobligationer samt repor i dessa obligationer. Beloppet justeras för derivat mellan kronor och utländsk valuta i form av swappar och valutaterminer.

#### *Statsobligationer realräntelån*

Den utestående stocken av realobligationer. (Ingår i posten *Statsobligationer*.)

#### *Statsobligationer kronswappar*

Volymen av lån i kronor som gjorts om till lån i utländsk valuta med hjälp av swappar. (Ingår i posten *Statsobligationer*.)

#### *Gröna obligationer*

Den utestående stocken av Gröna obligationer, upplånade för Statens gröna investeringar. (Ingår inte i posten *Statsobligationer*)

#### *Premieobligationer*

Utestående stock av premieobligationer. I december 2021 förföll den sista utestående premieobligationen.

#### *Riksgäldskonto och Riksgäldsspar*

Summan av kontoinlåning. Per den 31 december 2020 ingår inte längre Riksgäldsspar i statsskulden.

#### *Allemanssparande*

Inlåning i allemanssparande (gäller åren 1984-1998 och finns inte kvar i statsskulden idag)

#### *Statsskuldväxlar*

Utestående stock av statsskuldväxlar och repor i dessa.

#### *Övriga inhemska lån*

Alla övriga utestående lån i svenska kronor. Här ingår banklån och säkerheter.

#### *Lån i utländsk valuta*

Samtliga utestående lån i utländsk valuta. Posten innefattar utgivna obligationer och commercial paper liksom säkerheter mm. Här ingår även derivat mellan kronor och utländsk valuta.

#### *Lån i utländsk valuta, valutaswappar*

Volymen av lån i kronor som gjorts om till lån i utländsk valuta med hjälp av swappar. (Ingår i posten *Lån i utländsk valuta*. Beloppet är detsamma som posten *Statsobligationer, kronswappar* men med omvänt tecken.)

### 1.2.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas som summan av totalt nominellt slutvärde, det vill säga det belopp staten betalar tillbaka när lånet förfaller. Lån i utländsk valuta redovisas omräknat till svenska kronor beräknat med växelkursen vid värderingstidpunkten. För realobligationer ingår upplupen inflationskompensation fram till värderingstidpunkten. Framtida inflation ingår inte däremot.

Skulden redovisas per affärsdag. Det innebär att alla lån som Riksgälden gjort upp om tas med i redovisningen även om själva utbetalningen ännu inte har skett.

### 1.2.4 Redovisningsgrupper

Det officiella måttet på statsskulden är den okonsoliderade bruttoskulden. Där ingår alla utestående lån som Riksgälden tagit upp för statens räkning, utan hänsyn till tillgångar. I rapporten [Sveriges statsskuld och i tabellen Statsskulden fördelad på marknader](#) finns en mer detaljerad information om de olika delkomponenterna i skulden.

### 1.2.5 Referenstider

Redovisningen sker månadsvis och avser den utestående skulden per den sista bankdagen i varje månad.

## 2 Tillförlitlighet

### 2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten är mycket god eftersom statistiken baseras på faktiska affärstransaktioner som finns registrerade i Riksgäldens affärssystem. Varje transaktion har en motpart som också granskar att affärerna genomförs på rätt sätt och till rätt belopp.

### 2.2 Osäkerhetskällor

Även om risken är liten kan det hända att en transaktion registreras på fel sätt. Det kan exempelvis leda till att ett lån klassificeras fel, vilket kan påverka fördelningen mellan olika skuldslag. Eftersom enskilda transaktioner är små i förhållande till den totala skulden blir också sådana eventuella fel små.

Om Riksgälden upptäcker ett sådant fel korrigeras detta i efterhand. Därmed korrigeras även den redovisning av statsskulden och dess komponenter som finns att tillgå på Riksgäldens hemsida. Den redovisningen kan därför på marginalen skilja sig från den siffra som finns hos Statistikmyndigheten SCB.

#### 2.2.1 Urval

Totalundersökning.

#### 2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckningen överensstämmer med målpopulationen då undersökningen beskriver en totaltäckning och de transaktioner som utgör basen samlas in löpande.

### **2.2.3 Mätning**

Den ingående populationen är totalundersökt och har full täckning vilket medför att inga modellantaganden görs eller att mätproblem uppstår.

### **2.2.4 Bortfall**

Inget bortfall förekommer.

### **2.2.5 Bearbetning**

Transaktionerna baseras på faktiska affärshändelser och kontrolleras av respektive parter i genomförda transaktioner. Genom detta förfarande är tillförlitligheten god.

Statsskulden granskas även löpande i rapportering av statens nettolånebehov. I samband med att rapporten Sveriges statsskuld tas fram görs ytterligare avstämningar och kontroller av informationsägare innan publicering. Statistiken godkänns av behörig person.

### **2.2.6 Modellantaganden**

Ingen cut-off eller liknande begränsningar förekommer.

## **2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig**

Ingen preliminär statistik tas fram.

## **3 Aktualitet och punktlighet**

### **3.1 Framställningstid**

Statistiken publiceras den femte bankdagen i alla månader utom januari då publiceringen sker den sjätte bankdagen i stället. Statistiken avser den sista bankdagen i föregående månad. Ledtiden är alltså fem respektive sex bankdagar från referenstidpunkten.

### **3.2 Frekvens**

Den officiella statistiken publiceras månatligen. På Riksgäldens hemsida finns information om statsskulden som uppdateras dagligen.

### **3.3 Punktlighet**

Statistiken publiceras kl. 8.00 på publiceringsdagen. Riksgälden har redovisat statistiken enligt publiceringsplanen med god punktlighet.

## **4 Tillgänglighet och tydlighet**

### **4.1 Tillgång till statistiken**

Statistiken över statsskulden finns på aggregerad nivå i SCB:s tabell i [Statistikdatabasen](#). En mer detaljerad redovisning finns i Riksgäldens månatliga rapport [Sveriges statsskuld](#).

Därutöver finns en mängd information om statsskuld och upplåning på Riksgäldens hemsida, [www.riksgalden.se](http://www.riksgalden.se).

#### 4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Tack vare tillgång till detaljerad statistik i tabellform på Riksgäldens hemsida är det möjligt för användarna att själva hämta och vidare bearbeta underlaget.

#### 4.3 Presentation

På Riksgäldens hemsida presenteras statistiken på såväl aggregerad som detaljerad nivå i både tabell- och diagramform, se länkar under 4.1 ovan.

#### 4.4 Dokumentation

En mer generell beskrivning av statsskulden och hur Riksgälden lånar finns att läsa på Riksgäldens hemsida, se exempelvis <https://www.riksgalden.se/sv/var-verksamhet/statsskulden/fakta-om-statsskulden/>. I rapporten [Sveriges statsskuld](#) finns även mer specifika förklaringar till olika begrepp.

### 5 Jämförbarhet och sam anvä ndbarhet

#### 5.1 Jämförbarhet över tid

Den officiella siffran för statsskulden i SCB:s tabeller redovisas enligt de redovisningsprinciper som gällde vid publiceringstillfället. I januari 2012 gjordes vissa ändringar i redovisningen av dels säkerheter som betalas kopplat till värdeförändringar på derivat, dels repor i statspapper. Ändringarna medförde att skulden initialt blev något större enligt den nya redovisningen.

Redovisningen av statsskulden i tabeller och diagram på Riksgäldens hemsida följer nu gällande principer även för historiska serier. Där finns alltså möjlighet att följa statsskuldens utveckling med jämförbarhet över tiden.

#### 5.2 Jämförbarhet mellan grupper

*Ej relevant*

#### 5.3 Sam anvä ndbarhet i övrigt

Riksgäldens månatliga beräkning bygger på en definition av statsskulden som heter statens okonsoliderade statsskuld. Där ingår alla lån och andra finansiella instrument som Riksgälden tagit för statens räkning.

Ekonomistyrningsverket beräknar årligen statens konsoliderade statsskuld. Skillnaden mellan okonsoliderad och konsoliderad statsskuld är att några statliga myndigheter innehar statspapper. I den konsoliderade statsskulden räknas dessa bort, eftersom det är fråga om ett internstatligt ägande. Uppgifter om den konsoliderade statsskulden redovisas i den årsredovisning för staten som regeringen lämnar till riksdagen i form av en skrivelse.

Ett tredje skuldmått som ofta används i internationella jämförelser är den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld, också kallad Maastrichtskulden. I offentlig förvaltning ingår stat, kommuner och regioner samt sociala trygghetsfonder. Skulden är konsoliderad såtillvida att internt ägande inom den offentliga förvaltningen inte ingår. I Sverige beräknas den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld av SCB. Rapporteringen till EU:s statistikbyrå Eurostat redovisas på SCB:s webbplats.

#### 5.4 Numerisk överensstämmelse

Variablerna i SCB:s tabeller är aggregerade på en högre nivå än de som redovisas på Riksgäldens hemsida. Kategorin statsobligationer innehåller exempelvis fler delkomponenter än motsvarande rubrik i Riksgäldens rapport [Sveriges statsskuld](#). För information om hur stora volymer som finns utestående i en viss typ av instrument hänvisas därför till Riksgäldens hemsida.

### Allmänna uppgifter

#### A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken. Se även Statistiska centralbyråns [riktlinjer och handböcker för officiell statistik](#) samt [föreskrifter och allmänna råd](#).

#### B Sekretess och personuppgiftsbehandling

Uppgifter om enskilda transaktioner, affärsavtal, affärsmotparter m.m. kan omfattas av sekretess enligt bl.a. 19 kap 4 § och 31 kap. 2 § i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

#### C Bevarande och gallring

Rapporten *Sveriges statsskuld* (tidigare *Den Svenska Statsskulden*) finns bevarad i Riksgäldens arkiv sedan 1982. Fram till 2012 finns den i tryckt form, därefter digitalt.

#### D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt Förordning (2001:100) om den officiella statistiken. Ingen insamling sker av data från extern part.

#### E EU-reglering och internationell rapportering

Redovisningen av statsskulden följer principer för redovisning av offentliga finanser som fastställts på EU-nivå. Bland dessa finns regelverket för nationalräkenskaper ENS 2010 och protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott (Excessive Deficit Procedure, EDP, Maastrichtförordningen: Council Regulation (EC) No 479/2009).

Riksgälden levererar uppgifter till SCB som ansvarar för att ta fram den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld som rapporteras vidare till EU:s statistikbyrå Eurostat.

Riksgälden rapporterar även statsskulden månatligen till Internationella Valutafonden, IMF. Statistiken redovisas uppdelad på skuld i kronor och utländsk valuta.



## F Historik

Tabellen med officiell statistik över statsskulden på SCB:s hemsida innehåller data från och med 1970. På Riksgäldens hemsida finns tabeller med mer detaljerad data från 2001 och framåt.

## G Kontaktuppgifter

|                                    |                                                                        |
|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| <b>Statistikansvarig myndighet</b> | Riksgäldskontoret                                                      |
| <b>Kontaktinformation</b>          | Avdelning Skuldförvaltning, Analys                                     |
| <b>E-post</b>                      | <a href="mailto:riksgalden@riksgalden.se">riksgalden@riksgalden.se</a> |
| <b>Telefon</b>                     | 08 – 613 45 00                                                         |